

DATUM

31 oktober 2017

ONDERWERP

reactie internetconsultatie geschilbeslechting sociaal domein van FNV en Juridisch Adviesbureau Jurist Wevers

FNV en Juridisch Adviesbureau Jurist Wevers (hierna te noemen: FNV en Wevers) hebben kennisgenomen van het door prof. mr. M. Scheltema opgestelde advies, inzake de integrale geschillenbeslechting in het sociaal domein. Het advies is gepubliceerd op 30 mei 2017 en is gericht aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Middels dit schrijven willen wij graag onze visie uiteenzetten over de voorgestelde wijzigingen.

De problemen in de praktijk

1. In principe is het verbeteren van de rechtsbescherming altijd goed te noemen, maar de argumenten hiervoor dienen wel kloppend te zijn. Wij zijn van mening dat de voorgestelde wijziging in het bestuursrecht niet noodzakelijk is en dat de wijziging juist nadelen met zich meebrengt, door de uitvoering en besluitvorming verder op één hoop te gooien. Wat ons opvalt is dat de regeringscommissaris een sterk voorstander lijkt te zijn van het zogeheten resultaatgericht indiceren c.q. resultaatgericht financieren en dat vanwege deze manier van indiceren het bestuursrechtelijke stelsel aangepast dient te worden. Het aanpassen van een bestuursrechtelijk stelsel, enkel en alleen om een bepaalde manier van indiceren mogelijk te maken, lijkt ons niet gewenst.
2. De gemeenteraad en het college zijn belast met de taak om enerzijds beleid te ontwikkelen, aan de hand waarvan besluiten genomen kunnen worden en anderzijds om omvangen van indicaties vast te stellen. Het beleid wordt vastgelegd in de verordening en beleidsregels en de uiteindelijke indicatie wordt afgegeven middels een besluit. Tegen dit besluit staat vanzelfsprekend de mogelijkheid tot bezwaar open. Na de bezwaarprocedure kan beroep worden ingediend bij de rechtbank en vervolgens hoger beroep bij de Centrale Raad van Beroep. Indien een spoedeisend belang aanwezig is, kan een voorlopige voorziening worden aangevraagd. De eisen voor een spoedeisend belang zijn echter vrij strikt, mede omdat de financiële situatie van een hulpaanvrager van belang is. Als iemand voldoende financiële middelen heeft om zelf de voorziening al dan niet tijdelijk te regelen, wordt in de regel geen spoedeisend belang aangenomen.
3. De rechtsmiddelen zoals genoemd bieden voldoende bescherming, waarbij wij wel van mening zijn dat de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen versoepeld moet worden. Wij voeren veel zaken die zien op huishoudelijke verzorging en begeleiding en wat opvalt is dat tegen de tijd dat een rechtszaak dient, de indicatie vaak al is verlopen of een nieuw beleidskader is vastgesteld, waardoor de eventuele rechterlijke uitspraak ziet op oud beleid. Als de gang naar de Centrale Raad van Beroep ingezet moet worden, ben je al gauw totaal meer dan twee jaar kwijt. De enige mogelijkheid om dit te doorbreken is een voorlopige voorziening aanvragen, waarvoor strenge eisen gelden. Dit heeft tot gevolg dat leden en cliënten jarenlang zonder voldoende hulp komen te zitten. Dit is een reëel en acuut probleem, welke niet wordt opgelost met de door de regeringscommissaris voorgestelde wijzigingen. Bovenstaand probleem kan alleen opgelost worden als zaken sneller behandeld worden bij de

FNVPostbus 9208 3506 GE Utrecht
Hertogswetering 159 UtrechtTelefoon 088-3680368
Fax 030-6630000Internet www.fnv.nl

rechtbanken en de Centrale Raad van Beroep of door de eisen voor een voorlopige voorziening, met name het spoedeisend belang, minder streng te maken of volledig te laten vervallen bij sociale zekerheidsrechtzaken. Om een run op aanvragen voor voorlopige voorzieningen te voorkomen, kan eventueel als criterium worden gehanteerd dat wanneer overduidelijk sprake is van een onrechtmatig besluit, het criterium van een spoedeisend belang wordt verlaten. Te denken valt aan situaties waarin het college al eerder is veroordeeld door de rechter in een andere zaak of wanneer uit de jurisprudentie blijkt dat het beleid niet stand kan houden. Vaak geven gemeenten ook toe aan FNV en Wevers dat het beleid niet conform de jurisprudentie is, maar dat het maken van nieuw beleid maanden, soms tot anderhalf jaar gaat duren. In de tussentijd krijgen onze leden en cliënten echter geen extra hulp, terwijl dus reeds vast staat dat het besluit is genomen op grond van beleid dat de rechterlijke toets niet zal doorstaan. Een voorlopige voorziening is echter in veel zaken niet kansrijk, vanwege dus het genoemde spoedeisend belang of meer concreet het ontbreken daarvan.

4. De problemen in de rechtsbescherming zien dus met name op de lange behandeltijd van de zaken, waarbij de bezwaarprocedure nota bene vaak overbodig blijkt te zijn. Ter illustratie, in veel gemeenten geven de bezwaarcommissies ons gelijk, maar wijkt het college met de beslissing van bezwaar af van het advies. Immers, het college is geenszins van plan om het beleid aan te passen, naar aanleiding van één individuele zaak of enkele zaken. Het college, maar ook de gemeenteraad, blijft dan achter het beleid staan dat is afgekeurd door de bezwaarschriftencommissie, net zo lang totdat de rechtbank of zelfs de Centrale Raad van Beroep heeft uitgesproken dat het beleid inderdaad niet deugt. Dat veel jurisprudentie bestaat over identiek of nagenoeg identiek beleid, is voor de gemeente vaak ook geen reden om het beleid te wijzigen. Hierdoor neemt de bezwaarprocedure, die tot 18 weken kan duren en vaak langer, in verband met aanvullend onderzoek tijdens de bezwaarprocedure, nodeloos veel tijd in beslag, terwijl bij voorbaat al vaststaat dat de gemeente niet zal toegeven. Betere rechtsbescherming zou dan ook kunnen inhouden dat de bezwaarprocedure vaker of volledig overgeslagen kan worden, bij sociale zekerheidsrechtzaken. Vanzelfsprekend kunnen hier nadere voorwaarden aan verbonden worden, maar tot op heden leidt een overgroot deel van de bezwaarprocedures die wij voeren tot een negatief resultaat, terwijl vaststaat dat het beleid in strijd is met het recht, waaronder de jurisprudentie. Een ander probleem met de bezwaarprocedures is het feit dat de bezwaarschriftencommissies te vaak het college gelijk geven en daarbij de jurisprudentie volledig negeren. De kwaliteit van veel commissies is bedroevend laag; geen kennis van de jurisprudentie en de wet- en regelgeving, alsmede een subjectieve beoordeling van het geschil in plaats van een objectieve beoordeling. Zo hebben wij meegemaakt dat een commissie het bezwaar ongegrond verklaarde, omdat de commissie vond dat een huis wel schoongemaakt kan worden in 2 uur per week, ongeacht de grootte van de woning, want 'meer tijd had de commissie ook niet nodig'. Dat de Centrale Raad van Beroep objectieve eisen stelt aan een normenkader bij huishoudelijke hulp, is volledig genegeerd door de adviescommissie. Vanzelfsprekend nam het college het advies over en werd het bezwaar ongegrond verklaard. Dergelijke slechte motiveringen van de adviezen komen FNV en Wevers vaak tegen. Ook zien wij regelmatig medewerkers van bijvoorbeeld gemeente A die de gemeente vertegenwoordigen in bezwaarprocedures, vervolgens commissieleden zijn van gemeente B met identiek beleid. Enerzijds moet de medewerker het beleid van de gemeente verdedigen, terwijl die vervolgens het beleid van een andere samenwerkende gemeente

objectief en onafhankelijk moet beoordelen. Dit komt de onafhankelijkheid en objectiviteit van de commissie niet ten goede.

5. Het huidige procesrecht is dus geenszins perfect. Sterker nog, er valt zeer veel op aan te merken. Echter, alle voorgestelde wijzigingen door de regeringscommissaris zien op het mogelijk maken van het zogeheten resultaatgericht indiceren. Wij achten het van groot belang dat een besluit voldoende concreet is, in verband met de rechtszekerheid. Daarbij willen wij graag wijzen op een recente uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 18 oktober 2017. In deze uitspraak stelt de Centrale Raad van Beroep dat wanneer een besluit niet voldoende concreet is, *'moet deze werkwijze ook onder de Wmo 2015 strijdig worden geacht met het rechtszekerheidsbeginsel'*. Een hulpaanvrager moet simpelweg te allen tijde weten waar hij of zij recht op heeft. Dit is zeer eenvoudig te realiseren, door simpelweg het voorzieningspakket op te nemen in het besluit. Bij huishoudelijke verzorging: u heeft recht op drie uren hulp bij het huishouden per week, gebaseerd op 90 minuten voor het zware werk, 60 minuten voor de lichte werkzaamheden en 30 minuten voor een gedeeltelijke overname van de wasverzorging. Dit is duidelijk voor alle betrokken partijen: college, zorgaanbieder en hulpaanvrager. Echter, de tendens is dat juist steeds minder informatie wordt opgenomen in het besluit en dáárdoor ontstaan vervolgens problemen in de rechtsbescherming, die door de regeringscommissaris zijn aangehaald. Nagenoeg alle problemen die door de regeringscommissaris zijn aangehaald, zijn echter te voorkomen als het college simpelweg een besluit neemt dat voldoende concreet is. Een stelselwijziging in de Algemene wet bestuursrecht is dan ook niet noodzakelijk.

Inhoudelijke reactie op het advies

6. Met betrekking tot het advies het volgende. Op pagina 1 wordt genoemd dat de decentralisatie beoogt op een nieuwe manier inhoud te geven aan de verhouding tussen burger en overheid. Het uitgangspunt daarbij is dat bij de ondersteuning van de burgers niet de vraag voorop moet staan op welke voorziening de burger recht heeft, maar wat de burger nog wel zelf kan of zelf kan organiseren binnen zijn sociale netwerk, aldus de regeringscommissaris. Dit is echter een onjuist uitgangspunt. Ook onder de oude regelgeving, bijvoorbeeld de Wmo oud en de Wet werk en bijstand was het uitgangspunt dat maatwerk geleverd moest worden, rekening houdend met alle feiten en omstandigheden, waaronder de mogelijkheden vanuit het netwerk en met gebruikmaking van bijvoorbeeld algemeen gebruikelijke voorzieningen. Wij zien verder niet in waarom dit een andere benadering behoeft en een omslag in denken. Wanneer een voorziening wordt aangevraagd, onderzoekt het college bijvoorbeeld ex artikel 2.3.2 Wmo 2015 of andere mogelijkheden aanwezig zijn om zelfredzaam te zijn, zo niet, dan komt een maatwerkvoorziening in beeld, de vroegere individuele voorziening. Dit wordt consequent onderzocht door gemeenten en werd ook onder de Wmo oud onderzocht, om bijvoorbeeld te kijken of sprake was van gebruikelijke hulp of een algemeen gebruikelijke voorziening. Onder de Wmo 2015 dient ook onderzocht te worden of een algemene voorziening voorliggend is, waarbij direct vermeld moet worden dat een algemene voorziening reeds een voorziening is in het kader van de Wmo 2015 en derhalve geen 'eigen oplossing'. Ons is dan ook onbekend welke omslag in denken moet plaatsvinden.

7. Ook zien wij niet in, waarom de huidige rechtsbescherming haaks staat op de manier van werken, zoals genoemd op pagina 2. De regeringscommissaris haalt vervolgens een voorbeeld aan, namelijk huishoudelijke hulp. Genoemd wordt dat het feitelijk toekennen van de hulp door de gemeente meestal is uitbesteed aan een private organisatie. Dit is simpelweg onwaar. Uit eigen onderzoek uit 2016 is gebleken dat rond de 27% van de gemeenten indiceert in resultaten.¹ Hoewel het aannemelijk is dat dit percentage inmiddels is gestegen, kan niet worden gesteld dat meestal de feitelijke toekenning plaatsvindt door de zorgaanbieder.
8. Het probleem is verder juist dat feitelijke toekenning door de zorgaanbieder niet is toegestaan, in verband met artikel 2:4 lid 2 Algemene wet bestuursrecht. De zorgaanbieder heeft een persoonlijk belang bij de besluitvorming en mag derhalve niet betrokken zijn bij de besluitvorming. Het is dan ook uiterst onwenselijk om de zorgaanbieder deze mogelijkheid te geven. Het voorstel van de regeringscommissaris lijkt juist te zijn gericht op het mogelijk maken van een constructie, waarin de zorgaanbieder een grote invloed heeft op de besluitvorming. Dit moet juist worden tegengegaan en is zeer eenvoudig te voorkomen. Zolang het college een besluit neemt dat voldoende concreet is, zullen er geen problemen ontstaan in de praktijk met betrekking tot de uitvoering van het besluit. De basis is dus een deugdelijk besluit en hiervoor is geen stelselwijziging noodzakelijk.
9. Als argument voor een stelsel waarin de zorgaanbieder veel te zeggen heeft, wordt aangehaald dat de hulpbehoefte en beschikbare mantelzorg kan veranderen. Vanzelfsprekend is dit waar, maar dit rechtvaardigt geenszins een vaag besluit en vergaande invloed op de besluitvorming door de zorgaanbieder. Wanneer gewijzigde omstandigheden zich voordoen, zal een hulpaanvrager dit aan het college kenbaar maken en kan een nieuwe indicatie afgegeven worden. Het is ons onbekend wat ondeugdelijk zou zijn aan dit systeem. Onnodige bureaucratie is onjuist, want ook bij resultaatgericht indiceren zou een onderzoek moeten plaatsvinden naar de nieuwe, gewijzigde omstandigheden.
10. De opmerking dat het doorgaans beter is om niet van tevoren in detail vast te leggen waarop de burger aanspraak maakt, maar dat kan worden volstaan met het noemen van het resultaat 'een schoon huis', is zeer vreemd te noemen en hieruit blijkt dat de regeringscommissaris niet bekend is met de praktijk. FNV en Wevers zijn wel bekend met de praktijk, gelet op de honderden zaken die zijn gevoerd en nog gevoerd worden in het kader van de Wmo 2015. Resultaatgericht indiceren leidt in bijna elk geval tot een verlaging van de ondersteuningsomvang, zonder dat de zorgaanbieder hiervoor een goede grondslag heeft. De zorgaanbieder heeft slechts één belang: winst maken. Des te minder hulp wordt ingezet, des te minder uren uitbetaald worden aan de hulpverlener, des te meer winst. De zorgaanbieder krijgt immers niet per uur, maar per hulpaanvrager betaald. De zogenaamde 'professionele inzicht en rekening houdend met de wijzigingen in de omstandigheden waarmee de zorgaanbieder maatwerk levert' is dan ook een utopie: de middle management van een zorgaanbieder bepaalt hoeveel uur hulp een hulpverlener mag verlenen, die geenszins bekend is met de feitelijke situatie. Als een huishoudelijke hulp aangeeft dat de tijd onvoldoende is, wordt alsnog niet meer hulp ingezet. Het is dan ook niet de hulpverlener die de zorginzet mag bepalen. Dit gebeurt consequent, getuige de vele bezwaar- en beroepszaken die wij voeren.

¹ Onderzoek gemeentelijk Wmo-beleid, Juridische toets van het huishoudelijke hulp beleid, Jurist Wevers, september 2016

De zorgaanbieder heeft een perverse financiële prikkel om zo min mogelijk zorg in te zetten en dit wordt volledig miskend door de regeringscommissaris.

11. Verder noemt de regeringscommissaris dat bezwaar tegen 'een schoon en leefbaar huis' weinig zinvol is, omdat dit niet ter discussie staat. Echter, een bezwaargrond is juist dat de indicatie door de zorgaanbieder is verlaagd én dat het besluit onvoldoende concreet is, omdat 'schoon en leefbaar' subjectieve begrippen zijn. Er bestaan wel degelijk bezwaren tegen 'schoon', omdat de hulpaanvrager en de zorgaanbieder van mening verschillen over wat schoon feitelijk is. Ook is het onjuist om te stellen dat tegen de vaststelling van de taken en frequentie door de zorgaanbieder geen bezwaar of beroep ingediend kan worden. De zorgaanbieder handelt namens het college en er is dan ook sprake van verlengde besluitvorming; tevens kan een beroep worden gedaan op een verschoonbare termijnoverschrijding, wanneer pas later bekend wordt wat de omvang van de indicatie is. Hierdoor kan wel degelijk worden opgekomen tegen de vaststelling van de uren door de zorgaanbieder. Vanzelfsprekend is deze constructie niet wenselijk, maar ook hier herleidt het probleem zich tot de vaagheid van de afgegeven indicatiebesluit. Als een besluit voldoende concreet is, komt deze problematiek nooit in beeld. Het probleem zit hem in de onvolledigheid van het besluit, niet in de rechtsbescherming zoals die nu is geregeld. Als colleges hun taken goed uitvoeren, is er niets aan de hand. Echter, gemeenten willen op grond van bezuinigingen resultaatgericht indiceren invoeren of hebben dat ingevoerd en zij hebben niet stilgestaan bij de gevolgen voor de rechtsbescherming. Dit achteraf repareren door de Algemene wet bestuursrecht aan te passen lijkt ons zeer onwenselijk.
12. Wel zijn wij het eens met de regeringscommissaris dat bij algemene voorzieningen te weinig rechtsbescherming wordt geboden. Dit is echter eenvoudig te repareren, door in de Wmo 2015 op te nemen dat een hulpaanvrager die wordt doorverwezen naar een algemene voorziening een besluit krijgt, waarin dat staat opgenomen. Het college kan dan ook de aard en omvang van de algemene voorziening bepalen. Overigens roepen algemene voorzieningen veel vraagtekens bij ons op, want hierover is nauwelijks iets bepaald in de wet en toelichting. Vast staat dat deze laagdrempelig moet zijn, maar gemeenten hanteren vaak wel een inkomenstoets om te bepalen hoeveel korting iemand krijgt op de eigen bijdrage voor de algemene voorziening. Kan dan nog gesproken worden van een laagdrempelige voorziening? De problemen met een algemene voorziening laten wij verder buiten beschouwing, daar dat veel te uitgebreid is.
13. Verder haalt de regeringscommissaris aan op pagina 2 en 3 dat het onwenselijk is als een rechter kunstgrepen gaat toepassen, om een hulpaanvrager alsnog gelijk te geven. In de jurisprudentie die wij kennen hebben wij een dergelijke situatie niet meegemaakt. De eis van een rechter dat een besluit voldoende concreet moet zijn en dat dit ook in het besluit opgenomen moet zijn, is volstrekt logisch. Immers, een hulpaanvrager moet naar aanleiding van een besluit, welk besluit dan ook op welk rechtsgebied dan ook, altijd weten waar hij of zij recht of heeft of wat hij of zij moet doen. Indien bijvoorbeeld een woning ontruimd moet worden vanwege strijdigheden met het bestemmingsplan, moet het besluit dit concreet noemen. Waarom zou dit anders zijn in het sociaal domein? De stelling dat hulpbehoeftes kunnen wijzigen, is niet relevant. Een hulpaanvrager kan immers te allen tijde een ophoging van de indicatie vragen en doen dit in de praktijk ook. Het college kan een nieuw onderzoek

uitvoeren en vervolgens een besluit nemen, waarbij het college zelf de tempo kan bepalen. Ook kan het college de zorgaanbieder hangende het onderzoek opdragen om extra hulp in te zetten. Tot slot kan een hulpaanvrager een spoedvoorziening aanvragen in het kader van de Wmo 2015, waarbij het college onverwijld extra hulp moet inzetten in afwachting van het onderzoek. Het leveren van maatwerk en het rekening houden met gewijzigde omstandigheden vereist dus geenszins indicaties in resultaten en een integrale geschillenbeslechting. De stelling dat het onnodig bureaucratisch is, is ook niet te volgen. In het kader van zorgvuldigheid en de verantwoordelijkheid van het college moet periodiek onderzocht worden of de afgegeven indicatie nog voldoende is. De Wmo 2015 schrijft dit voor. Ook bij indicaties in resultaten moet het college periodiek onderzoeken uitvoeren. Daarbij dient opgemerkt te worden dat colleges de indicaties voor steeds kortere duur afgeven, vaak maar één jaar in plaats van 3 of 5 jaar die onder de Wmo oud werden afgegeven. Dit is onnodig bureaucratisch, maar ook belastend voor veel kwetsbare mensen. Het is in ieder geval zorgvuldig om periodiek onderzoek te verrichten naar de situatie van een hulpaanvrager, bijvoorbeeld eens in de twee of drie jaar. Wat ons betreft is er niets mis met zorgvuldigheid. Een zorgaanbieder de omvang van de hulp laten bepalen is daarentegen juist zeer onzorgvuldig, gelet op de eerder genoemde bezwaren.

14. Het standpunt dat integrale geschilbeslechting nodig is, volgen wij dan ook niet. Sterker nog, de stelling dat integrale geschilbeslechting het voordeel heeft dat ter wille van de rechtsbescherming geen hoge eisen op het punt van concretisering aan de gemeentelijke besluiten behoeven te worden gesteld, achten wij zeer vreemd. Integrale geschilbeslechting is niet nodig, wanneer een besluit voldoende concreet is. De hulpaanvrager kan wanneer hij het niet eens is met het voorzieningspakket aankloppen bij de gemeente middels een bezwaarprocedure, vervolgens eventueel naar de rechter. Bij integrale geschilbeslechting is een besluit niet concreet en worden aldus andere partijen betrokken bij de besluitvorming en daadwerkelijke uitvoering van het besluit, waardoor de hulpaanvrager meerdere partijen moet aanspreken. Dit is niet wenselijk. Het is niet de bedoeling dat een hulpaanvrager moet gaan klagen bij de zorgaanbieder en daarmee de eventuele hulp afvallen, omdat het college per se een besluit wil nemen dat later nog nadere invulling behoeft.
15. De regeringscommissaris blijft ervan uitgaan dat de zorgaanbieder dusdanig professioneel is, dat wijzigingen worden meegenomen in de uitvoering van de hulp in de praktijk. Uit de door ons gevoerde zaken blijkt het tegendeel. De regeringscommissaris vertrouwt als het ware op de blauwe ogen van de zorgaanbieder, terwijl allang vast staat dat zorgaanbieders gewoon private partijen zijn met als doel zo veel mogelijk winst creëren. Wijzigingen als gevolg van veranderde omstandigheden worden niet meegenomen door de zorgaanbieder of leiden tot een zeer minimale verhoging van de hulp. Ter illustratie, een hulpaanvrager had 2 uur per week aan huishoudelijke verzorging, met als frequentie één keer per week. De uren stonden niet genoemd in het besluit en zijn vastgesteld door de zorgaanbieder. Vervolgens moest vanwege gewijzigde omstandigheden de frequentie worden opgehoogd naar 2 keer per week schoonmaken. Wat doet de zorgaanbieder? Die zet voortaan 2 keer 1 uur per week in, in plaats van 1 keer 2 uur per week. Dit is de praktijk en had voorkomen kunnen worden, door het college de omvang van de hulp te laten bepalen en dit te laten opnemen in het besluit. De regeringscommissaris gaat ook volledig voorbij aan het feit dat de zorgaanbieder wél werkt in uren en vervolgens de ingezette uren nergens op baseert: er ontbreekt elke vorm van objectiviteit, doordat geen indicatieprotocol of iets dergelijks wordt gehanteerd. De

zorgaanbieder verzint maar wat, qua uren aantal, en als een hulpaanvrager veel klaagt krijgt hij of zij er vaak een kwartier of half uur erbij. Het is spijtig dat de regeringscommissaris hier geen aandacht aan heeft geschonken in het advies, want er is een groot verschil tussen de belevingswereld van de regeringscommissaris en de praktijk.

16. Ook is geen aandacht geschonken aan het gelijkheidsbeginsel. Twee gelijken gevallen dienen gelijk behandeld te worden, waardoor een zorgaanbieder in gelijke gevallen ook dezelfde uren moet inzetten. In de praktijk wordt dit niet gedaan, omdat de mondige leden en cliënten meer hulp krijgen en de zorgaanbieder zoals genoemd geen protocol hanteert. Een hulpaanvrager in onze praktijk beschreef het als 'koehandel'.
17. Het standpunt van de regeringscommissaris dat het indiceren in uren aan de hand van een deugdelijk protocol en het concreet noemen van het ondersteuningsaanbod het leveren van maatwerk bemoeilijkt, is zonder nadere motivering niet te volgen. Voor zover wordt gedoeld op het snel schakelen bij gewijzigde omstandigheden, dient geconcludeerd te worden dat reeds veel middelen voorhanden zijn om snel extra hulp in te zetten. Maatwerk leveren is niet moeilijk en het moet niet moeilijker gemaakt worden dan het is.
18. Voor wat betreft het verlengen van de bezwaartermijn, zoals genoemd op pagina 7, zijn wij van mening dat dit wenselijk is. Niet zozeer vanwege de redenen die de regeringscommissaris aanhaalt, wij zijn immers van mening dat het besluit direct voldoende concreet moet zijn en dat derhalve niet pas na het verstrijken van zes weken de concrete hulpomvang bekend kan zijn, maar omdat het gaat om een kwetsbare groep burgers die vaak de procedures niet snappen. Het zou onredelijk zijn om een duuraanspraak voor altijd tegen een hulpaanvrager te gebruiken, wanneer een hulpaanvrager een paar dagen of een paar weken later bezwaar indient na het verstrijken van de zes weken bezwaartermijn. In principe is een uitbreiding van de termijn niet noodzakelijk, wanneer een besluit voldoende concreet is. Wanneer echter de regering voornemens is om het resultaatgericht indiceren makkelijker mogelijk te maken, is een uitbreiding van de termijn in die gevallen wel wenselijk. Daarnaast is het wenselijk, ongeacht manier van indiceren, dat in de Wmo 2015 wordt opgenomen dat artikel 4:6 Awb niet zonder meer van toepassing is, ook als geen sprake is van gewijzigde omstandigheden. Een hulpaanvrager moet de kans krijgen om een foutieve indicatie uit het verleden recht te trekken, door bijvoorbeeld een nieuwe melding en aanvraag te doen. Het gaat dan overigens om de vaststelling van de toekomstige periode, dus niet met terugwerkende kracht een besluit herzien.

Conclusie

19. Het uitbesteden van taken en de vaststelling van de indicaties moet voorkomen worden in het sociaal domein. Het college moet zoals vanouds de omvang van de voorziening vaststellen en dit opnemen in het besluit. Hierdoor bestaat geen behoefte aan integrale geschilbeslechting of een uitbreiding van de bevoegdheden en competenties van de rechtbanken en Centrale Raad van Beroep. Echter, de toegankelijkheid tot de voorzieningenrechter dient wel verruimd te worden, gelet op de steeds kortere duur van de indicaties en de onwil van gemeenten om juridisch incorrect beleid aan te passen.

20. De stelling dat een drastische aanpassing van de Algemene wet bestuursrecht noodzakelijk is, achten wij onjuist. De problemen doen zich enkel voor, wanneer het college een besluit neemt dat onvoldoende concreet is. De oplossing is dan ook simpel: het besluit moet voldoende concreet zijn. De stelling dat onder het beleid van voor 2015 geen maatwerk werd geleverd, is onjuist. Ook onder de Wmo oud werd maatwerk geleverd, bij het verstrekken van individuele voorzieningen. Ook biedt de Wmo 2015 voldoende middelen om maatwerk te leveren en de stelling dat dit niet het geval is, is onvoldoende onderbouwd door de regeringscommissaris. De stelling lijkt enkel te zijn onderbouwd op grond van het resultaatgericht indiceren, waarbij juist die manier van indiceren het probleem is en niet de rechtsbescherming zoals vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'K. Wevers', is written over a horizontal line.

Juridisch adviesbureau Jurist Wevers
mr. K. Wevers

0543-537335

kwevers@juristwevers.nl

www.juristwevers.nl

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'W. van der Hoorn', is written over a horizontal line.

W. van der Hoorn
bestuurder FNV

wim.vanderhoorn@fnv.nl